

Látott már valaki női feltalálót?

Szinte biztos, hogy igen, hiszen az elmúlt 10 évben jelentősen emelkedett a nők által jegyzett szabadalmi bejelentések aránya. Sok iparágban azért még így is messze vagyunk a nemek egyensúlyától.

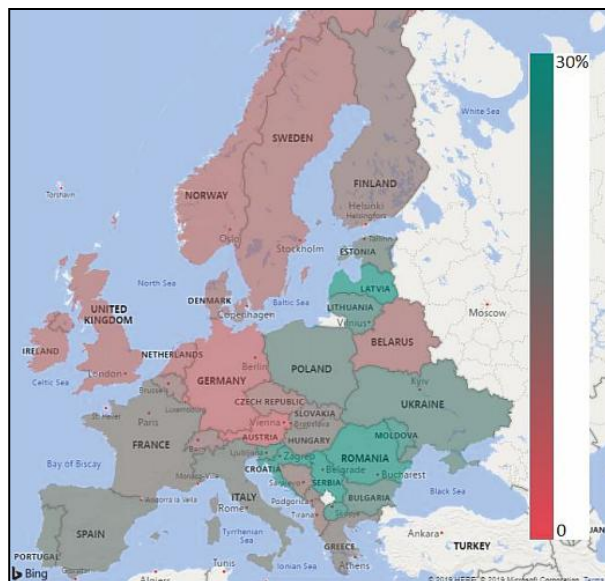

A nők reprezentációjának a tudományos, technológiai, műszaki és matematikai területeken sokfelé már döntéshozói vagy kormányzati szinten is nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ennek egyik indikátora a találmányok, illetve az ezekhez kapcsolódó szabadalmi bejelentések száma és aránya, amelynek kapcsán sokféle adatot publikálnak különféle szempontok alapján, de a szabadalmakat jegyző szakemberek neve általában csak ritkán szerepel bennük, miután az a beadványokon sem jelenik meg semmilyen formában.

Az Egyesült Királyság szellemi tulajdoni hivatalának (Intellectual Property Office) egyik 2019-es összeállítása viszont éppen ezzel a kérdéssel foglalkozik, nemzetközi statisztikák és a bennük szereplő férfi vagy női keresztnevek feldolgozásával. Ez a módszer nyilván nem lehet száz százalékban pontos, de az eredményeket nem befolyásolja érdemben a néhány esetleges tévedés, ami a megoszlásokat és a tendenciákat illeti.

Jelentős növekedés, egyelőre érdemi változás nélkül

A hivatal szerint 1998 és 2017 között a női feltalálók aránya majdnem a duplájára nőtt, 6,8 százalékról 12,7 százalékra emelkedett, ezzel párhuzamosan pedig 12 százalékról 21 százalékosra bővült azoknak a szabadalmi beadványoknak az aránya, amelyeken a szellemi tulajdonosok között legalább egy nő neve szerepel. Ha arra vagyunk kíváncsiak, hogy az oltalmakhoz hány esetben rendeltek legalább annyi női mint férfi nevet, akkor sokkal kisebb hányadot kapunk, de ennek 3-ról 8 százalékra való emelkedése ugyancsak felfelé ívelő trendet mutat.

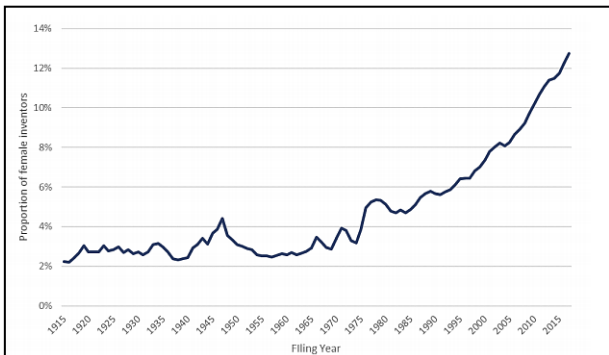

Női feltalálók aránya az egyes európai országokban 1998 és 2017 között

forrás: UK Intellectual Property Office

A dolog egy másik megközelítése, hogy kettébontják az önálló női feltalálók vagy a férfiak csapatában egyedüliként szereplő nők esetét azoktól a

felállásuktól, amikor több női szakember is megjelenik az adott beadványon. Az ilyen szabadalmak aránya az 1998–2017-es időszakban 2 százalékról 4,5 százalékra növekedett – ez egyrészt még mindig nagyon alacsony ráta, másrészt viszont számottevő fejlődésnek is tekinthető. Különösen, ha száz évre visszamenőleg vizsgáljuk a változást:

A szabadalmi beadványokon szereplő nők aránya 1915 és 2017 között
forrás: UK Intellectual Property Office

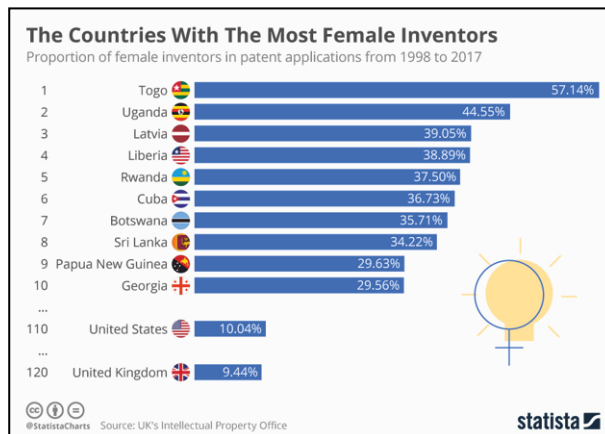
A kutatás egyik fontos megállapítása, hogy az egyes tudományos vagy technológiai ágazatokban nagyon különböző lehet a nők reprezentációja. A biotechnológia, a gyógyszeripar vagy a szerves kémia területén például majdnem fele-fele a nemek aránya, a gépészetben viszont nagyjából kell keresni a női szabadalomtulajdonosokat.

Egyetlen helyen valósult meg a szabadalmi nőuralom

Az egyes országok között egyetlen olyan állam, a nyugat-afrikai Togo szerepel, ahol az abszolút

számokat tekintve is magasabb, több mint 57 százalékos a női feltalálók aránya. Az európai országok közül ebben a rangsorban Lettország fért fel a dobogóra 39 százalékos megoszlással, míg Grúzia közel 30 százalékkal a tizedik helyen áll a jellemzően fejlődő afrikai és ázsiai államok alkotta top mezőnyben. Összehasonlításképpen: az USA vagy éppen az Egyesült Királyság neve mellett 10 százalék körüli arányok szerepelnek.

Mindez így fest a Statista oldalán közölt grafikán:

forrás: statista.com

Az UK Intellectual Property Office anyaga pdf formában erről az oldalról érhető el, hasonlóan a kutatáshoz felhasznált adatokhoz.

Forrás: <https://bitport.hu/latott-mar-valaki-noi-feltalalot>

Válogatta: Fonyó Istvánné